

I. PRAZNICE ÎNCHINATE MAICII DOMNULUI

„Dumnezeu, auzind pe Ioachim și pe Ana, i-a încredințat mai presus de orice nădejde că vor naște pe Fiica lui Dumnezeu!”

1. Zămislirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

În a noua zi a lunii decembrie facem prăznuirea zămislirii de către Sfânta Ana, maica Preasfintei noastre Născătoare de Dumnezeu.

Domnul Dumnezeuul nostru, voind să-Și pregătească Sieși templul viu și sfânt unde să Se sălășluiască, l-a trimis pe îngerul Său (care, așa cum se spune, a fost Gavriil) la familia oamenilor drepti și virtuoși a lui Ioachim și a Anei. Prin acesta i-a vestit bătrânei și sterpei Ana că urma să o zămislească în pântecele ei pe Maica Lui după trup. Astfel,

prin zămisirea celei sterpe, a întărit că poate să se împlinească prin Fecioară „Nașterea Lui cea fără de sămânță și nesticăcioasă”. Așadar, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, Fecioara Maria, s-a zămislit astăzi în pântecul Anei, din sămânța lui Ioachim. Adică Preacurata s-a zămislit în chip firesc, din împreunarea cu bărbat, după prorocia îngerului și mai presus de legile firii, pentru că Sfânta Ana era neroditoare și înaintată în vârstă.

Doar Domnul nostru Iisus Hristos a fost zămislit și S-a născut fără împreunarea dintre bărbat și femeie, fără sămânță, din Sfânta Fecioară Maria, în chip negrăit și netălcuit, așa cum doar El Însuși știe. Și, deoarece era Dumnezeu desăvârșit, de aceea a și primit în chip desăvârșit întreaga fire a oamenilor, pe care a creat-o și a plăsmuit-o dintru început.

Prin urmare, astăzi prăznuim amintirea fericitei vestiri și împlinirea prorociilor dumnezeiești făcute de înger dreptilor și Dumnezeieștilor Părinți, despre zămisirea Preacuratei Născătoare de Dumnezeu în pântecul Sfintei Ana. Dumnezeu preface în fapte și realități cuvintele îngerului, El, Care le-a creat pe toate „din nimic”, face roditor pântecul sterp și îmbătrânit al Maicii Ana. Pe cea care și-a petrecut viața lipsită de copii o face astăzi maică în chip uimitor și le dăruiește Dreptilor un rod vrednic, pe măsura cererii lor de atâta amar de vreme. Dumnezeu a binevoit ca Părinții înțelepți să nască o Fiică hărăzită de veacuri

și aleasă dintre toate neamurile (pentru harul virtuții și rugăciunii părinților ei și pentru harul sfințeniei ei, cunoscut dinainte de Atotștiutorul), din care urma să Se nască El Însuși.

Apostolul: Galateni 4, 22 - 27;

Evangelia: Luca 8, 16-21

Tropar, glasul al 4-lea:

Astăzi legăturile nerodirii de fii se dezleagă; că Dumnezeu auzind pe Ioachim și Ana, mai presus de orice nădejde le-a făgăduit lămurit că vor naște pe fiica lui Dumnezeu, din care S-a născut Cel necuprins, om făcându-Se, poruncind îngerului să-i strige: Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine!

„Pe Ioachim și pe Ana de rușinea stârpiciunii i-ai izbăvit și pe Adam și Eva din stricăciunea morții i-ai eliberat, Preacurată, prin sfântă nașterea ta.”

2. Nașterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

În a opta zi a lunii septembrie facem prăznuirea Nașterii Preasfintei noastre Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria.

Tatăl Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Ioachim, se trăgea din neamul împărătesc al lui David

și, cu toate că nu avea copii și era batjocorit de ceilalți, n-a încetat să-I ofere lui Dumnezeu daruri îndoite față de cele pe care le porunca Legea lui Moise, asemenea unui om bogat și iubitor de Dumnezeu. Maica Născătoarei de Dumnezeu, Sfânta Ana, se trăgea și ea din neamul împărătesc al lui David, dar era stearpă și Îl ruga pe Dumnezeu fierbinte și cu răbdare să-i dăruiască copilul pe care deja l-a afierosise.

Prin urmare, deoarece amândoi erau triști pentru rușinea lipsei copiilor, Ioachim a mers în munte, Ana a intrat în grădină și amândoi se rugau cu lacrimi lui Dumnezeu să le dăruiască un rod al pântecelui. De aceea le-a și dăruit ceea ce-și doreau și astfel Sfânta Ana a născut-o pe Maria, Maica Domnului, pe cea mai sfântă dintre sfinți. Astfel, au dobândit un copil bun și neasemuit, devenind mai fericiți decât oamenii care aveau copiii cei mai buni. Erau și înainte fericiți pentru virtutea și credința lor, fiind iubitori de Dumnezeu, dar atunci au devenit mult mai fericiți, prin harul neasemuit și prin nașterea dumnezeiască de care s-au învrednicit, pentru că prin fiica lor, prin Fecioara Maria, a primit să Se nască ca om Fiul lui Dumnezeu.

Ne vom referi acum pe scurt la înaintașii și rudeniile Sfintei Ana. Al douăzeci și treilea (sau, mai exact, al douăzeci și optulea, după genealogia *Evangeliei Sfântului Matei*) urmaș al împăratului David a fost Matan. El a luat-o de soție pe Maria, din neamul lui Uda, cu care l-a născut pe Iacov, adică pe părintele logodnicului Iosif, și trei fiice: Maria, Sovi

și Ana. Maria a născut-o pe moașa Salomeea, Sovi pe Elisabeta, maica Sfântului Ioan Botezătorul, și Ana pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Astfel, Salomeea, Elisabeta și Născătoarea de Dumnezeu sunt nepoatele lui Matan și ale femeii lui, Maria, fiind verișoare primare între ele. Iuda este al patrulea fiu al lui Iacov și s-a născut în anul 1755 î.Hr. În Betleem, în anul 1085 î.Hr. s-a născut al zecelea urmaș al lui Iuda, regele David, care a fost al optulea fiu al tatălui său, Iesei. Legea lui Moise îngăduia căsătoria între veri, ca să nu se amestece cele douăsprezece neamuri ale lui Israel, ai căror patriarhi (întemeietori de trib) erau cei doisprezece fii ai lui Iacov.

Apostolul: Filipeni 2, 5-11; Evanghelia: Luca 10, 38-42; 11, 27-28.

Tropar, glasul al 4-lea:

Nașterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, bucurie a vestit la toată lumea, că din tine a răsărit Soarele dreptății, Hristos, Dumnezeuul nostru. Și risipind blestemul a dat binecuvântare și stricănd moartea ne-a dăruit nouă viața veșnică.

„Mărește suflete al meu pe ceea ce s-a adus în Templul Domnului și s-a binecuvântat de mâinile preoților!”³

³ Stihira, glasul 1, la praznicul Intrării în Biserică a Maicii Domnului. (n.red.)

3. Intrarea în Biserică a Maicii Domnului

În ziua de 21 noiembrie facem prăznuirea Intrării în Biserică a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria.

„Fiică, înăuntrul templului pe tine te hrănește Gavriil, grăindu-ți: Bucură-te!”

Intrarea Maicii Domnului în Templul Legii (al Legii mozaice) a oferit creștinilor-ortodocși un praznic minunat și universal, deoarece s-a întâmplat într-un mod nemaîntâlnit și este începutul unei mari și înfricoșătoare taine, a Întrupării Logosului lui Dumnezeu, Care urma să vină în lume prin Născătoarea de Dumnezeu. Această Întrupare s-a făcut pricina apariției praznicului Intrării Maicii Domnului în Biserică.

Sfânta Ana, deoarece și-a petrecut aproape întreaga viață fără să nască copii, L-a rugat pe Stăpânul firii, împreună cu bărbatul ei, Ioachim, să le dăruiască un copil și, dacă se împlinea dorința, să-l afierosească de îndată Domnului. Și Dumnezeu a binevoit și ea a născut-o în chip minunat pe cea care s-a făcut pricina mântuirii neamului omenesc, cauza schimbării și a împăcării lui Dumnezeu cu oamenii, pricina recreării lui Adam celui căzut, ca și a ridicării și îndumnezeirii lui, adică pe Preasfânta și Stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoarea. Când

prunca născută a împlinit vârsta de trei ani, părinții au luat-o și au dus-o la biserică, ca și astăzi, fiindcă o făgăduiseră și o afierosiseră pe fiica lor lui Dumnezeu, Cel ce le-o dăruise. Au dat-o în mâna preoților de atunci, și îndeosebi a arhiereului Zaharia, care a luat-o și a dus-o în locul cel mai sfânt al templului, unde intra doar arhiereul o dată pe an. Acest lucru s-a făcut cu voia lui Dumnezeu, căci El urma după puțin timp să Se nască din ea, pentru îndreptarea și mântuirea lumii.

Prin urmare, acolo Fecioara a rămas doisprezece ani, timp în care a fost hrănită de Arhanghelul Gavriil cu hrană cerească, până când s-a apropiat vremea bunei vestiri dumnezeiești și a soliilor cerești mai presus de fire, care prevesteau că Dumnezeu a binevoit să Se întrupeze din Ea, ca un iubitor de oameni, ca să renască lumea stricată de păcat.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a ieșit din Sfânta Sfintelor la vârsta de cincisprezece ani și a fost dată logodnicului Iosif, pentru ca el să fie ocrotitorul, dar și martorul fecioriei ei și să slujească nașterii ei fără de sămânță, fugii în Egipt și reîntoarcerii ei de acolo, în pământul lui Israel. După ce Iosif s-a logodit cu Fecioara, au trecut patru luni și atunci a avut loc Buna Vestire, adusă Născătoarei de Dumnezeu.

Fenomenul nemaiauzit ca o femeie să intre în Sfânta Sfintelor l-a explicat arhiereul Zaharia, spunând poporului că Dumnezeu i-a făcut cunoscut că este voia Lui să intre Fecioara acolo și astfel poporul a crezut.

Și după ce Născătoarea de Dumnezeu L-a născut pe Domnul, Zaharia a numit-o tot Fecioară și a așezat-o împreună cu celelalte fecioare, care trăiau într-un loc special al templului, de aceea a și fost ucis, după cum ne spune Marele Vasile.

Apostolul: Evrei 9, 1-7; Evanghelia: Luca 10, 38-42, 11, 27-28

Tropar, glasul al 4-lea:

Astăzi înaintea însemnarea bunăvoinței lui Dumnezeu și propovăduirea mântuirii oamenilor, în Biserica lui Dumnezeu luminat Fecioara se arată și pe Hristos tuturor mai înainte Îl vestește. Acesteia și noi cu glas mare să-i strigăm: Bucură-te, plinirea rânduiei Ziditorului.

„Pe Cel de o ființă cu Tatăl și cu Dumnezeiescul Duh, pe Fiul și Logosul lui Dumnezeu L-ai zămislit, curată, cu venirea Sfântului Duh, spre înnoirea neamului omenesc.”

4. Buna Vestire

„Îngerul Sfatului celui mare al Tatălui L-a vestit Fecioarei pe Fiul.”

În a douăzeci și cincea zi a lunii martie prăznuim Buna Vestire a Sfintei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria.

Dumnezeu Cel iubitor de oameni și milostiv, Care întotdeauna se îngrijește de neamul omenesc ca un Părinte, văzând că făptura mâinilor Sale este chinuită de către diavolul și trasă spre patima necinstei și că este înrobitea idolatriei, a vrut să-L trimită pe Unul-Născut Fiul Său, pe Domnul nostru Iisus Hristos, ca să o izbăvească din mâinile diavolului. Și pentru că a dorit ca nimeni să nu cunoască taina aceasta, nu numai satana, dar nici puterile cerești, de aceea a încredințat-o unui Arhanghel, preaslăvitului Gavriil. Aici trebuie să explicăm că, conform Sfântului Maxim Mărturisitorul, purtătorul de Dumnezeu, îngerii cunoșteau cele despre Întruparea Domnului, săvârșite spre mântuirea oamenilor, dar nu le stătea în putere să cunoască de dinainte modul zămislirii și cum era cu putință ca, în timp ce era în întregime alături de Tatăl, plinindu-le pe toate, dar și aflându-Se pretutindeni, totodată să fie și în chip deplin în pântecul Fecioarei.

Dumnezeu a rânduit de dinainte să se nască Sfânta Fecioară Maria și să se păzească curată, ca să fie vrednică de această mare taină și de acest bine universal. Deci îngerul Gavriil a venit în cetatea Nazaret și i-a zis Fecioarei: „Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!”. După ce a grăit mai multe cuvinte, Fecioara i-a spus la sfârșit Arhanghelului: „Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău!”, și îndată, prin acest cuvânt, L-a zămislit într-un mod mai presus de fire în preacuratul ei pântec pe Fiul,

Cuvântul lui Dumnezeu, pe Înțelepciunea enipostatică⁴ și Puterea lui Dumnezeu, prin umbrirea Logosului lui Dumnezeu Însuși și prin venirea Sfântului Duh. Așadar, de atunci s-au săvârșit prin iconomie toate tainele lui Dumnezeu, pentru mântuirea și izbăvirea omului.

Apostolul: Evrei 2, 11-18; Evanghelia: Luca 1, 24-38

Tropar, glasul al 4-lea:

Astăzi este începutul mântuirii noastre și arătarea tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face și Gavriil harul îl binevestește. Pentru aceasta și noi împreună cu dansul să-i strigăm Născătoarei de Dumnezeu: Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu Tine!

„Cel ce mai înainte de lucefăr S-a născut din Tatăl fără de mamă, astăzi pe pământ S-a întrupat fără de tată din tine, cea plină de har!”⁵

5. Nașterea lui Iisus Hristos

În ziua a 25-a, în luna decembrie, prăznuim Nașterea după trup a Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

⁴ Enipostatic - referitor la Mântuitorul Iisus Hristos, Cel unit cu firea umană într-o singură persoană, conform teologiei lui Leonțiu de Bizanț, adoptată de Biserică. (n.red.)

⁵ Condacul Soborului Maicii Domnului, prăznuit la 26 decembrie. (n.red.)

În ziua de 26 decembrie prăznuim Soborul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

Iubitorul de oameni Dumnezeu, văzând că neamul oamenilor era chinuit de către diavol, S-a milostivit și l-a trimis pe Arhanghelul Gavriil să-i vestească Preasfintei Născătoare de Dumnezeu: „Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine!”. Și îndată Ea a spus: „Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău!”, și îndată L-a zămislit în preacuratul ei pântec feciorelnic pe Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos.

Când s-au apropiat cele nouă luni de la zămislire, împăratul roman Cezar Augustus a poruncit să meargă la recensământ toată lumea din împărăție. Atunci Iosif, păzitorul și ocrotitorul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, s-a urcat împreună cu ea în Betleem, ca să se înscrie acolo. Deoarece urma ca Fecioara să nască și nu afla locuință unde să se sălășluiască, pentru că se adunaseră mulți acolo și apucaseră să găzduiască în toate casele Betleemului, a intrat într-o peșteră săracă. Acolo L-a născut fără stricăciune pe Domnul nostru Iisus Hristos și L-a înfășat în scutece, ca pe un prunc, pe Ziditorul tuturor, și L-a pus în ieslea dobitoacelor necuvântătoare, pentru că urma să ne elibereze de nesăbuiță, de nebunia vieții fără Dumnezeu.

Domnul nostru Iisus Hristos, a doua Persoană a Sfintei Treimi, este Cel pe Care-L adorăm și în care credem noi, creștinii, pentru că este Creatorul